

Sygn. akt V CSK 90/14

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz (przewodniczący)

SSN Jan Górski

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

Protokolant Piotr Malczewski

w sprawie z wniosku Polskich Sieci Elektroenergetycznych Spółki Akcyjnej
w K.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Leśnego -
- Lasy Państwowe Nadleśnictwo L.

o zasiedzenie,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 20 stycznia 2015 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w J.

z dnia 15 października 2013 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie i sprawę przekazuje
Sądowi Okręgowemu w J. do ponownego
rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 października 2013 r. Sąd Okręgowy w J. oddalił apelację wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w L. z dnia 13 czerwca 2013 r. oddalającego wniosek o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu o określonej treści. U podłoża tego rozstrzygnięcia legł pogląd, ujmując w uproszczeniu, że wytoczenie w 2007 r. powództwa o zapłatę wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości przerwało bieg jej zasiedzenia.

Skarga kasacyjna wnioskodawcy - oparta na podstawie pierwszej z art. 398³ k.p.c. - zawiera zarzut naruszenia art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 175 k.c., art. 172 § 1 k.c., i zmierza do uchylecia tego postanowienia oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zagadnienie prawne, jakie legło u podłoża zaskarżonego postanowienia było przedmiotem rozstrzygnięcia powiększonego składu Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 26 listopada 2014 r., III CZP 45/14 (Biul. SN 2014/11/7-8) zajął odmienne od przyjętego w tym postanowieniu stanowisko, mianowicie, że wytoczenie przez właściciela nieruchomości przeciwko posiadaczowi służebności przesyłu, a przed dniem 3 sierpnia 2008 r. przeciwko posiadaczowi służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu, powództwa o zasądzenie wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści tej służebności, nie przerywa biegu jej zasiedzenia.

Dla uniknięcia zbędnych powtórzeń Sąd Najwyższy powołuje się w całości na wywody i argumenty zawarte w uzasadnieniu powyższej uchwały, a jedynie dla przypomnienia i szczególnego zaakcentowania podkreśla, że czynnością przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia prawa w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 1 w związku z art. 292 i 175 k.c. jest każde zachowanie właściciela nieruchomości przed właściwym organem, zmierzające bezpośrednio do uregulowania stosunków prawnorzeczowych wykonywanej służebności lub do zaniechania wykonywania tej służebności. Nie odpowiada temu samo wystąpienie

o zapłatę wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości w zakresie służebności odpowiadającej służebności przesyłu, gdyż ani to roszczenie, ani jego realizacja nie zmienia relacji prawnorzeczowych właściciela z posiadaczem służebności, zwłaszcza że właściciel może nie żądać ustanowienia służebności, lecz wyłącznie wynagrodzenia na podstawie stosunku obligacyjnego (uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2014 r., V CSK 167/13, nie publ.). Taka sama mogła być jego wola na gruncie przepisów sprzed zmiany kodeksu cywilnego w 2008 r. i jej realizacja była dopuszczalna w wyniku umowy właściciela nieruchomości z posiadaczem służebności albo w ramach posiadania bezumownego.

Nie ma dostatecznych przyczyn, które przed dniem 3 sierpnia 2008 r. uzasadniały przerwę biegu zasiedzenia tylko z powodu wniesienia powództwa o zapłatę wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości. Nawet dobrowolne spełnienie przez posiadacza służebności żądania właściciela i zapłata wynagrodzenia za korzystanie z jego nieruchomości nie oznacza uznania praw właściciela. Trudno też przyjąć, że domaganie się przez właściciela nieruchomości zapłaty wynagrodzenia za korzystanie z niej jest wyrazem aktywności właściciela, równoznacznej z bezpośrednim działaniem w celu nowego ukształtowania stosunku prawnego między nim a posiadaczem służebności, przerywającego bieg zasiedzenia. Skutku takiego nie może też odnieść żądanie zapłaty wynagrodzenia jako czynność zmierzająca bezpośrednio do ustalenia prawa do wyłącznego korzystania przez właściciela z jego nieruchomości. Jest tak zwłaszcza wtedy, gdy o wynagrodzenie może wystąpić również były właściciel za okres, w którym miał tytuł prawny, a także nabywca wierzytelności o wynagrodzenie.

Z tych przyczyn orzeczono, jak w postanowieniu.